

7/8602
6K.33

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2139/5121
Konu : Yazılı soru önergesi

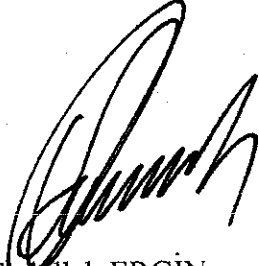
09/12/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 10/07/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14336 sayılı yazı,
b) 18/09/2009 tarihli ve 1831/4449 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kırklareli Milletvekili Dr. Tansel Barış tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8602 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (2 adet)
2- İstatistik tablo (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2134/5116
Konu : Yazılı soru önergesi

09.12/2009

Sayın Dr. Tansel BARIŞ
Kırklareli Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8602 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Son zamanlarda ceza infaz kurumlarının mevcudunun aşırı yoğun olması nedeniyle zaman zaman hükümlü ve tutuklu barındırılmasında bir takım sıkıntılar yaşandığı;

Artan mevcudun karşılanması amacıyla hazırlanan ve 2009-2014 yılları arasını kapsayan yatırım plânlaması uyarınca, ceza infaz kurumlarının 2014 yılı sonunda toplam 142.099 kişilik kapasiteye ulaşmasının hedeflendiği;

Bunun yanı sıra, sorunun kısa vadede çözümü amacıyla, atıl vaziyetteki kamuya ait taşınmazların açık ceza infaz kurumuna dönüşümü ve kapasitenin üzerinde mevcut barındıran kurumlara ek bina yapılmasının plânlandığı; bu kapsamda sürdürülen çalışmaların en geç yıl içinde tamamlanmasının hedeflendiği;

Ceza infaz kurumlarında insanlık suçu işlenmesinin söz konusu olmadığı; hükümlü ve tutuklu sayısının öngörülme-yen yoğunlukta artışı karşısında, yeni bina veya ek bina inşaatlarının yapımının hızla sürdürüldüğü ve yeni plânlamalar yapıldığı;

Mevcut ihtiyacın, ilâve ranza veya yatak takviyesi ile giderilmeye çalışıldığı; yatak ihtiyacı dışında sabah, öğle ve akşam olmak üzere üç öğün iâse sağlandığı; gerekli temizlik ve hijyene önem verildiği ve sağlık taramalarının titizlikle yapıldığı;

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapıldığı;

B) 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda suç ve suçluyla mücadelenin daha etkin hâle geldiği; özellikle teknik takip ve benzeri soruşturma yöntemleri sayesinde örgütlü suçlarla mücadelede önemli gelişmeler kaydedildiği; bu yolla yakalanan ve hapis cezasına çarptırılan suç faillerinin sayısında ciddi oranda artışların meydana geldiği; öte yandan, mülga 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanundaki ceza infaz rejiminin yeni suçların işlenmesini önleme konusundaki etkisizliği de dikkate alınarak hazırlanan 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda, mahkûm olunan hapis cezalarının infaz oranlarının artırılmasının da ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklu sayısının artması sonucunu doğurduğu; ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda hırsızlık, yağma ve benzeri suçlar için öngörülen hapis cezası miktarlarının artırılmasının hükümlü ve tutuklu sayısını artıran bir başka neden olarak sayılabileceği; temel ceza kanunlarında yapılan köklü değişiklikler nedeniyle gündeme gelen lehe kanun uygulamasının sonucu olarak, çoğu hükümlü ve tutuklunun yargılamalarının yeniden yapılması yargılama faaliyetlerinin uzamasına neden olduğundan, son yıllarda özellikle "tutuklu" sayısında artışların meydana geldiği;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Ülkemizde toplam 367 ceza infaz kurumu bulunduğ, 28/09/2009 tarihi itibarıyla toplam kapasitenin 104.690 kişi olduğ ve aynı tarih itibarıyla barındırılan hükümlü ve tutuklu sayısının ise 114.647 olduğ, ceza infaz kurumlarının 236 tanesinde kapasite fazlası hükümlü ve tutuklunun barındırıldığı;

31/12/2002 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarımızda 59.429 mahkûm bulunduğ, ancak kayıtlarımızda 2002 yılına dair suçlara göre dağılım bilgisinin bulunmadığı;

Bazı suç gruplarına göre dağılımın en son listelendiğ 03/09/2009 tarihi itibarıyla, ceza infaz kurumlarında bulunan 113.767 hükümlü ve tutuklu tarafından işlenen suç sayısının (bir kişinin birden fazla suçtan dolayı tutuklu, hükmen tutuklu veya hükümlü olduğ da göz önünde bulundurulduğunda) 150.806 olduğ;

C) İnfaz kurumlarında kötü muamele vakalarının yaşanmaması, bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için, Avrupa Birliğine katılım sürecinde mevzuatımızda köklü değişikliklerin yapıldığı; bu kapsamda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94, 95 ve 96 ncı maddelerinde "işkence", "neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence" ve "eziyet" suçları için 3 yıl ilâ ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası arasında değişen hürriyeti bağlayıcı cezalar getirildiğ;

Ceza infaz kurumlarında çalışacak görevlilerin özellikle lise ve tercihen üniversite mezunu kişiler arasından seçildiğ; tüm görevlilere 4 ayrı personel eğitim merkezinde, meslekî bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik derslerin yanı sıra, zorunlu ders olarak insan hakları ve uygulamaları ile uluslararası cezaevi standartları konusunda sürekli eğitim verildiğ;

Ceza infaz kurumlarında insan hakları bilincinin geliştirilmesi için kurum görevlileri ile sivil toplum kuruluşlarının katıldığı ortak seminer, konferans ve atölye çalışmaları yapıldığı; infaz kurumlarının birlikte ziyaret edildiğ;

Ç) Ceza infaz kurumları, idarî, adlî, sivil toplum örgütleri, parlamento ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından periyodik olarak ve ihtiyaç olduğunda her zaman denetlendiğ;

İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Bakanlığımız müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğ kontrolörleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün diğer görevlileri ile Cumhuriyet savcıları tarafından denetlendiğ; bu denetimlerde tespit edilen aksaklıkların giderilmesi hususunun Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce sürekli olarak takip edildiğ;

Adlî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, 16/05/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlendiğ, hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabildiğ; infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edilebildiğ, bu şekilde kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebildiğ;

Sivil toplum örgütlerinin denetimi kapsamında, 14/06/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve halen 130 ağır ceza merkezinde faaliyet gösteren izleme kurulu üyelerinin hâkim ve Cumhuriyet savcılarının oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluştuğ; bunların da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçtiğ; anılan kurulların, 4681 sayılı Kanunun 7 ncı maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorunda olduğ; izleme kurullarının, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine gönderdikleri;

Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurullarının da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebildiğ;

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Parlamento denetimi kapsamında, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabildiği;

Uluslararası denetim kapsamında ise, ceza infaz kurumlarının, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliđi dışında, Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlendiği;

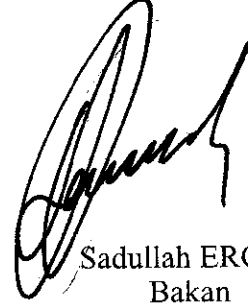
D) İnfaz kurumlarının Dünya standartlarına kavuşması için, Avrupa Birliđinin fon ve uzman katkısıyla önemli projeler gerçekleştirilmiş olup, kabul edilen yeni projelerin bir kısmının uygulamaya geçmesinin beklendiği;

Yapılan çalışmalar sonucunda Türk infaz kurumlarının, yönetim, eğitim, fiziksel yapı ve işleyiş olarak Dünyanın pek çok ülkesinden ve Avrupa Birliđi üyesi ülkelerin pek çoğunun infaz sistemlerinden daha iyi duruma getirildiği,

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

II- Tutuklu, hükmen tutuklu ve hükümlü toplamına göre bazı suç gruplarının dağılımını gösterir tablo ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

tablo2

Bazı Suç Gruplarına Göre Dağılım**
(3 Eylül 2009 Tarihi İtibarıyla)

Bazı Suç Gruplarına Göre Dağılım	Genel Toplam								
	Kadın			Erkek			Toplam		
	Çocuk	Yetişkin	Toplam	Çocuk	Yetişkin	Toplam	Çocuk	Yetişkin	Toplam
Uyuşturucu	6	707	713	101	21176	21277	107	21883	21990
Yağma	2	336	338	420	14469	14889	422	14805	15227
Yaralama	1	90	91	89	6775	6864	90	6865	6955
Hırsızlık	15	620	635	267	12202	12469	282	12822	13104
Cinsel Suçlar	3	57	60	267	5126	5393	270	5183	5453
Adam Öldürme	9	946	955	195	21686	21881	204	22632	22836
Dolandırıcılık	0	141	141	1	2520	2521	1	2661	2662
Sahtecilik	0	130	130	5	3530	3535	5	3660	3665
Fuğuşa Teşvik Etmek/Yaptırmak/Aracılık Etmek	1	206	207	2	916	918	3	1122	1125
Örgütlü Suçlar	2	548	550	71	10498	10569	73	11046	11119

* Suçlara göre dağılımın 3 Eylül 2009 tarihi itibarıyla verilmesinin nedeni, güncel verinin bu tarih itibarıyla mevcut olmasıdır.

** Veriler; tutuklu, hükmen tutuklu ve hükümlü toplamıdır.